

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: UP P 02-043/24-6
Podgorica, 25.01.2024. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore”, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru NVO „Media Centar” (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-2174 od 02.12.2023. godine), direktorica Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Javnom preduzeću „Radio Televizija Crne Gore” iz Podgorice, kao javnom emiteru opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore”, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera zbog kršenja člana 7 stav 1 i člana 8 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore”, br. 35/11, 7/16 i 8/19) i tač. 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-01, dana 01. decembra 2023.godine, prilikom emitovanja priloga u okviru informativne emisije „Dnevnik“.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) kršenja obaveze emitera da informativnim programom doprinosi cijelovitom informisanju javnosti o događajima (član 7 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima);
 - b) kršenja obaveze emitera da u proizvodnji informativnog programa poštuje načelo objektivnosti i nepristrasnosti (član 8 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Nalaže se javnom preduzeću „Radio Televizija Crne Gore” iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore” sa obavezama definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Javno preduzeće „Radio Televizija Crne Gore” iz Podgorice je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru informativne emisije „Dnevnik“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je javnom emiteru opšteg televizijskog programa 'Prvi program Televizije Crne Gore' upozorenje zbog propuštanja da doprinese cijelovitom, objektivnom i nepristrasnom informisanju javnosti.“
5. Javno preduzeće „Radio Televizija Crne Gore” je dužno da, u pisanoj formi, obavijesti Agenciju za elektronske medije o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja, u pisanoj formi, u roku od 24 časa od objavljivanja.
6. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
7. Ovo rješenje će se objaviti na web sajtu Agencije za elektronske medije www.aemca.org.
8. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obratloženje

Dana 02.12.2023. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je prigovor NVO „Media Centar” iz Podgorice, na rad Javnog preduzeća „Radio Televizija Crne Gore“ iz

Podgorice (u daljem tekstu: „emiter”), javnog emitera opšteg televizijskog programa „Prvi program Televizije Crne Gore” (zaveden kod Agencije pod br. 02-2174 od 02.12.2023. godine).

Prigovor se odnosio na prilog emitovan u okviru informativne emisije „Dnevnik”, dana 01. decembra 2023.g. u periodu u periodu od 19:51:17 do 19:51:57 sati (40 sekundi).

Podnositac prigovora navodi da je u toku predmetnog priloga „objavljena reakcija ombudsmanke RTCG Danijele Popović na saopštenje Media centra, u kome je”, kako se navodi, „ombudsmana prozvana zbog saučesništva u prikrivanju informacija od javnog interesa”.

Podnositac prigovora ukazuje da „Iz saopštenja Media centra, na koje je ombudsmana reagovala, samo je citirana polurečenica koja sadrži prigovor o saučesništvu u skrivanju informacija, ali bez navođenja argumenata za taj prigovor, a koji se bazira na činjenici da je TVCG, izvještavajući o Rezoluciji o Crnoj Gori parlamenta EU, prečutao stavove o nezakonitom izboru generalnog direktora RTCG Borisa Raonića”. Nadalje se navodi da je „izvještavajući o prigovoru Media centra na rad ombudsmanke RTCG i njenoj reakciji na te prigovore, TVCG ... ponovo sakrila za javnost važne informacije i favorizovala vlastito gledište o kontraverznom pitanju, time je, postupila suprotno načelima koja su propisana Pravilnikom o programskim standardima u elektronskim medijima. Riječ je o načelima objektivnosti, nepristrasnosti i načelu tačnosti”.

Dalje se ističe da je emitir prekršio „čl. 7 i 8 st. 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima” i posebno ukazao da je „ovkavim postupanjem prekršeno pravilo druge strane”.

Postupajući po osnovu navoda iz prigovora, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog programskega sadržaja i sačinio nalaz dana 08.12.2023. godine (akt broj 02-2174/1 od 08.12.2023. godine). Agencija je dana 13. decembra 2023. godine, pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon”), Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Pravilnik”) i izdatog Odobrenja za emitovanje i uputila je tim povodom emitenu zahtev za izjašnjenje (akt broj 02-2174/2 od 13.12.2023. godine).

Emiter je, dana 22.12.2023. godine, dostavio u elektronskoj formi nepotpisan i neovjeren odgovor na prigovor od strane „uredništva RTCG“ u kojem se navodi da „saopštenje koje je predmet prigovora ... nama (RTCG) nije ni poslato već je objavljen tekst na pojedinim portalima. U tom tekstu je u negativnom kontekstu prikazan rad ombudsmanke RTCG zbog čega je ona reagovala i nama dostavila saopštenje putem maila.“ Takode se ističe da su „Imajući u vidu konkretan povod reagovanja ombudsmanke RTCG i radi objektivnog informisanja javnosti ... i naveli dio iz objavljenog teksta te NVO u kojem se navodi da je ona, kako oni kažu, postala saučesnik u skrivanju informacija od javnosti.“ Na kraju se navodi da su „na taj način ... i informisali javnost o dijelu teksta na koji je ombudsmana reagovala čime (su) na adekvatan način prezentovali sadržaj objavljenog teksta, koji, (njima) nije ni dostavljen. To (su) upravo učinili zbog korektnosti u informisanju kako bi se čuo stav obje strane.“

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnog programskega sadržaja došlo do kršenja pravilnika, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Načelo objektivnosti je definisano kao obaveza elektronskih medija da u informativnim programima svako stanovište predstave na objektivan način, bez uređivačkih intervencija i komentara kojima bi se favorizovala jedna strana, ili neistinito predstavio predmet informativnog sadržaja. Kada između elektronskog medija i pojedinaca i/ili organizacija postoji interesna povezanost, onda se ta povezanost u programu mora jasno naglasiti (čl. 4 st. 1 tač. i) Pravilnika).
- Načelo nepristrasnosti je definisano kao obaveza elektronskih medija da činjenično izvještavanje jasno odvoji od stava, mišljenja ili komentara, pri čemu lično uvjerenje i mišljenje urednika i novinara ne smiju da diskriminatoryno utiču na izbor teme i način njenog predstavljanja. Primjena ovog načela isključuje manipulisanje izjavama, saopštenjima i sličnim sadržajima s ciljem promjene njihovog osnovnog smisla (zlonamjerno skraćivanje ili montiranje djelova sadržaja i sl.), odnosno manipulacije slikom, tonom i sadržajem koje iskrivljuju osnovni smisao saopštenog (čl. 4 st. 1 tač. j) Pravilnika).
- Načelo tačnosti je definisano kao obaveza elektronskih medija da izvještavanje bude zasnovano na činjenicama, odnosno zabrana emitovanja vijesti i izvještaja za koje emitir zna ili je mogao znati da su neistiniti. Vijesti i izvještaji koji se ne mogu potvrditi, ili čija

tačnost nije pouzdano utvrđena, mogu se emitovati samo ako se jasno naznači njihova nezvaničnost ili nepotvrđenost (čl. 4 st. 1 tač. k) Pravilnika).

- Pravilo druge strane je definisano kao obaveza elektronskih medija da kod izvještavanja o pitanjima ili pojavnama koje uključuju sukob bilo koje vrste, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način. Ovo načelo ne dozvoljava jednostrane napade na ličnosti, niti vođenje dugotrajnih ili ponavljanih kampanja u vezi sa pojedinim ličnostima, društvenim grupama ili institucijama, bez novih relevantnih podataka koji bi opravdali produženo ili ponovljeno izvještavanje o istoj pojavi, događaju, instituciji ili ličnosti (čl. 4 st. 1 tač. m) Pravilnika).
- Članom 7 st. 1 tač. a) i b) Pravilnika propisana je obaveza emitera koji proizvode (uređuju i emituju) informativni program da to rade profesionalno i odgovorno i na taj način da doprinose slobodnom, istinitom, cjelovitom, nepristrasnom i blagovremenom informisanju javnosti o događajima u zemlji i inostranstvu, kao i poštovanju i promociji osnovnih ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrijednosti, institucija i pluralizma ideja.
- Članom 8 st. 1 Pravilnika je predviđeno da su u proizvodnji informativnih programa, elektronski mediji dužni da poštuju načela objektivnosti, nepristrasnosti, blagovremenosti, tačnosti, zabrane diskriminacije, slobode objavljivanja komentara i primjene pravila druge strane.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija je konstatovala sljedeće:

1. Emiter je dana 01. decembra 2023.g. u periodu od 19:29:55 do 19:59:31 sati (29 minuta 36 sekundi) emitovao informativnu emisiju „Dnevnik“ i u okviru iste, u periodu od 19:51:17 do 19:51:57 sati (40 sekundi) prilog sljedeće sadrzine:

Najava (novinarka u studiju): „*Ombudsmana Radio Televizije Crne Gore Danijela Popović reagovala je na navode Media Centra i Centra za građansko obrazovanje da je, kako su kazali, postala saučesnik u skrivanju informacija od javnosti. Istakla je da nije posao Ombudsmana da komentariše teme i način na koje se one obrađuju, već da je to procjena uredništva. Popovićeva kaže i da odgovori na prigovore ne kasne, već se poštuju procedure. Napominje i da je sve dosadašnje prigovore koji su bili u skladu s propisima prihvatile, te da se ne može dovesti u pitanje njen nezavisnost niti spočitati da štiti, kako navode u NVO sektoru, neprofesionalni rad urednika Televizije Crne Gore.*“

Osim u toku opisanog priloga, u informativnoj emisiji nije navođeno saopštenje podnosioca prigovora.

2. Emitovani prilog se odnosi na reagovanje ombudsmanke RTCG u vezi navoda iz saopštenja koja su 1. decembra 2023. godine izdale NVO „Media Centar“ i NVO „Centar za građansko obrazovanje“ u vezi sa njenim postupanjem po pitanju podnesenih prigovora na rad RTCG i u kojima se navodi da je „*postala saučesnik u skrivanju informacija od javnosti*“.
3. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u skladu sa svojom uređivačkom politikom, traži, pribavlja, objavljuje i prenosi informacije od interesa za javnost, a saopštenje Ombudsmanke RTCG, povodom negativnih navoda na njen račun, se može svrstati u tu kategoriju.
4. Činjenica da se saopštenje Ombudsmanke, moguće, odnosilo samo na negativne navode koje su dvije NVO izrekle na njen račun, bez osvrta na pojedinosti koje su bile neposredni razlog ili povod za takve ocjene, ne oslobađa emitera odgovornosti da pruži cjelovitu, objektivnu i nepristrasnu informaciju o razlozima (povodu) za iznošenje negativnih navoda ne samo na račun Ombudsmanke RTCG već i emitera kao medijske kuće koja ima status javnog emitera.
5. Bez obzira što saopštenja dvije NVO nijesu dostavljena emiteru direktno, činjenica da su bila javno dostupna, odnosila se na rad emitera i pokretala pitanje od interesa za javnost (postupanje javnog emitera u vezi sa potpunim i objektivnim informisanjem javnosti o stavovima međunarodnih organizacija, u konkretnom slučaju o stavovima iznesenim u Izještaju Evropske komisije i Rezoluciji Evropskog parlamenta), a povod su za emitovanje priloga sa reagovanjem Ombudsmanke, emiter je propustio da pruži cjelovitu, objektivnu i

- nepristrasnu informaciju povodom predmetnog pitanja (teme priloga), što je njegova obaveza propisana čl. 7 i 8 Pravilnika. Naime, uređivačkom odlukom (intervencijom) da prenese samo navode iz saopštenja Ombudsmanke RTCG, emiter je favorizovao jednu stranu (svoju) i nepotpuno predstavio predmet priloga. Na taj način je pristrasno (diskriminatorno) uticao način predstavljanja teme priloga - saopštenje (reagovanje) povodom iznesenih navoda (sumnji) o prikrivanju informacija od strane RTCG.
6. Emitovani prilog ne sadrži elemente koji ukazuju na kršenje „načela tačnosti“, koje obavezuje elektronske medije da izvještavanje bude zasnovano na činjenicama, odnosno zabranjuje emitovanje vijesti i izvještaja za koje emiter zna ili je mogao znati da su neistiniti. Sagledavajući cjelinu predmetnog priloga, nema elemenata koji bi ukazivali na kršenje ovog načela (Ombudsmanka je reagovala i njeni navodi su preneseni).
 7. Emiter nije prekršio „pravilo druge strane“, jer prilog ne predstavlja rezultat izvještavanja o pitanjima ili pojavama koje uključuju sukob bilo koje vrste. Da je to bio slučaj onda bi emiter imao obavezu da, saglasno „pravilu druge strane“, svim stranama koje su uključene u raspravu pruži mogućnost da u polemici učestvuju na ravnopravan način.

Saglasno navedenom, može se zaključiti da je emiter prekršio obaveze vezane za proizvodnju informativnog programa, odnosno da je u predmetnom slučaju prekršen čl. 7 st. 1 i čl. 8 st. 1 Pravilnika i tač. 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-01.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja.

Emiteru je naloženo da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo Rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije www.aemcg.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- NVO „Media Centar“
- Javno preduzeće „Radio i Televizija Crne Gore“, generalni direktor RTCG
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomski poslovi
- Služba za opšte poslove i odnose sa javnošću
- Arhiva

Pripremila: Jelena Ninović Đuričić
Odobrila: Jadranka Vojvodić